

Huub Veerkamp

Paddoloog en consulent in Velsen

ARNOUD VAN DER MEULEN

Huub Veerkamp houdt een oogje in het zeil in Velsen en omgeving. Hij doet dat in zijn hoedanigheid als oprichter van de plaatselijke amfibieën- en reptielenwerkgroep van het IVN, als deelnemer aan een duin- en bosonderhoudsgroep van Natuurmonumenten en als actief lid van de Noord-Hollandse Milieufederatie. Sinds 1998 is hij duinconsulent van Stichting Duinbehoud. In Velsen is hij vooral bekend als de "paddenman" en heeft hij de duinhagedis op de agenda gezet van duinbeheerders bij hun grote natuurherstelprojecten.

Huub kwam in zijn diensttijd in de duinen doordat hij als marconist was gelegerd in Den Haag. Later werkte hij als radiotelegrafist in de koopvaardij. In 1960 is hij op het zendstation voor de scheepvaart in IJmuiden gaan werken. "Zo kwam ik weer bij de duinen terecht, terwijl ik aanvankelijk helemaal niet zo'n duinfan was. Wel heb ik van jongs af aan een grote affiniteit met de natuur. Als kind was ik al zeer geïnteresseerd in gewone huis-, tuin- en keukenvogels. Ik had spreuwenpotten, waar ook werkelijk spreuwen in kwamen broeden." Inmiddels is Huub gepensioneerd, maar hij zit niet stil. Huub: "Ik wandel graag in de duinen en de landgoederen. Hier in de omgeving word je dan al snel geconfronteerd met een algehele achteruitgang van natuurwaarden. Een belangrijke oorzaak daarvan is de steeds maar toenemende vraag om ruimte voor economische

ontwikkeling. Ik wil dat niet lijdzaam aanzien." De belangrijkste motivatie voor de inspanningen van Huub op het gebied van natuurbescherming is zijn interesse voor dieren. Er zijn verschillende niveaus waarop de levensgemeenschappen van dieren worden beschermd. Uit inventarisatie blijkt welke soorten en levensgemeenschappen bedreigd worden en dus bescherming nodig hebben. Je kunt directe maatregelen treffen, zoals het afsluiten van wegen om een slachting tijdens de paddentrek te voorkomen. Bovendien kun je op het niveau van de ruimtelijke ordening de gebieden waar dieren voorkomen planologisch beschermen. Nieuwe inventarisaties wijzen uit of de beschermingsmaatregelen effect hebben. Huub zet zich op al deze fronten in. Onder andere in IVN-verband. Huub: "In 1987 heb ik een amfibieën- en reptielenwerkgroep opgericht. We inventariseren en op basis van de inventarisatiegegevens wordt beheerders geadviseerd om maatregelen te treffen ten gunste van amfibieën en reptielen. Bovendien worden de gegevens gebruikt als argumenten in de strijd waarin de schaarse ruimte wordt verdeeld. Voorbeelden hiervan zijn de aanwijzing van de duinen van Velsen als beschermd natuurmonument en beheersadviezen voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Daarnaast houdt onze afdeling zich bezig met het verbeteren van de huisvesting van hollenbroeders, waaronder de gierzwaluw. In dat project wordt goed samengewerkt met de woningbouwvereniging, aannemers, architecten en het gemeentebestuur. Momenteel zijn we betrokken bij het treffen van voorzieningen voor hollenbroeders bij de nieuwbouw van een verzorgingstehuis. Voor de toekomstige bewoners is het leuk om naar de vogels te kunnen kijken."

Natuurontwikkelaars

Behalve tegen ruimtelijke ontwikkelingen en het verkeer moeten dieren soms ook tegen natuurontwikkelaars beschermd worden. Bij het afplaggen van Groot Olmen in de Kennemerduinen had het met de duinhagedis, nota bene een Rode-Lijstsoort, slecht af kunnen lopen. Huub: "Ik ben niet tegen natuurherstel, want als je niets doet blijken de populaties van

Huub Veerkamp bij de door hem aangelegde paddentunnel aan de Velerenderlaan in Santpoort
(foto: Henk Wijkhuisen)

Een roep om meer kritische burgers

De duinen van Velsen zijn wettelijk beschermd door de Natuurbeschermingswet (foto: Henk Wijkhuizen).

de duinhagedis ook achteruit te gaan. Maar bij grootschalige natuurontwikkelingsprojecten moet rekening worden gehouden met de dieren die in het gebied leven. In de Kennemerduinen zijn op aandringen van de werkgroep broedplaatsen gespaard en is in de planning rekening gehouden met de winterslaap van de hagedis. Bovendien zijn keiharde afspraken gemaakt met betrekking tot monitoring, waarmee gecontroleerd wordt of de natuurwaarden werkelijk toenemen als gevolg van de ingreep. Wij kijken anders tegen die natuurwaarden aan dan biologen. Je hebt te maken met levensgemeenschappen van dieren. Die kun je niet zomaar opofferen door beheersmaatregelen die in de toekomst misschien een gunstig effect hebben op de vegetatie! Ik vind ook dat te weinig aandacht wordt besteed aan de algemene soorten. Dat geldt voor beheerders van gebieden, maar ook voor natuurbeschermingsorganisaties zoals de Stichting Duinbehoud. In DUIN lees je bijvoorbeeld zelden iets over de gewone-pad of de bruine kikker."

Huub Veerkamp vindt dat te weinig aandacht wordt besteed aan de algemene soorten, zoals deze groene kikker (foto: Jaques van der Neut).

De status van beschermd natuurmonument voor de duinen van Velsen is niet genoeg. In de gemeentepolitiek duiken de plannen voor woningbouw in de duinen steeds weer op. Tezamen met de tendens van overleg en redelijkheid kan dat voor de natuur wel eens verkeerd uitpakken. Huub: "Met die tendens moeten we heel erg oppassen. Je kunt het onverzoenlijke niet verzoenen. Stichting Das & Boom is voor mij een groot voorbeeld. Zij benutten de democratische mogelijkheden tot het uiterste. Maar zodra ondernemers een klein stukje ruimte moeten inleveren wordt er gejammerd dat de wetgeving moet worden aangepast, omdat ze de economische ontwikkeling in de weg staat. Ik vind dat een ernstige aantasting van de democratie. Het IVN is te volgzzaam, te huiverig om zich in politieke aangelegenheden te mengen en heeft te weinig expertise op het gebied van ruimtelijk ordening. Daarom ben ik lid van de Milieufederatie en consulent van de Stichting Duinbehoud. De natuur moet het hebben van enkele kritische burgers. De inspraakmogelijkheden worden nog niet voldoende benut. Natuur- en milieuorganisaties moeten meer aandacht besteden aan het opleiden van kritische burgers. De Noord-Hollandse Milieufederatie heeft het goede voorbeeld gegeven met haar cursus ruimtelijke ordening."

Harde opstelling noodzakelijk

In Velsen is een harde opstelling noodzakelijk. Huub: "De gemeente is zeer doortrapt. Een voorbeeld daarvan is het proces dat in gang is gezet op het Kennemerstrand. Onder andere met het argument dat het nodig is voor de werkgelegenheid zijn hier ondernemingen in de recreatiesector toegelaten. Het werkgelegenheidsargument is achterhaald en bovendien vals, omdat het voornamelijk om seizoensgebonden arbeid gaat. Er is nu een hoekje volgebouwd en een jachthaven aangelegd. Op zich is dat niet zo erg, maar het beschermde gebied zit daar nu in de tang en doordat er nu toch al is gebouwd is de natuurwaarde afgenomen, waardoor de stap naar helemaal volbouwen kleiner is geworden. De Natuurbeschermingswet is een krachtig instrument. We moeten echter oppassen dat het aan kracht inboet door de precedentwerking, wanneer we in overlegsituaties tolereren dat ongewenste activiteiten toch worden toegelaten". Gelet op z'n staat van dienst weten we met deze consulent dat in de frontlinie van Velsen en omstreken de belangen van duin en dier op een uitstekende wijze worden behartigd.